

Адвокат Иван Груйкин, председател на Гражданска инициатива „Справедливост“: „Общинските такси всъщност са скрити имуществени данъци. Това е незаконно”

Публикувана в брой: 201 / 21.10.2011

По време на предизборната кампания във Велико Търново се проведе кръгла маса за законността на местните такси. Инициативата за форума бе на кандидат-кмета Тодор Тодоров и „Гражданска платформа за Велико Търново”, която го подкрепя. Специален гост на форума бе адвокат Иван Груйкин, който заяви, че общинската наредба за местните данъци и такси ще бъде предмет на съдебно дело...

– Защо смятате, че във Велико Търново такса смет е незаконна, както и повечето такси въобще.

– Всички са незаконни. Те не са съобразени с един задължителен принцип при определянето на местните такси. Това е принципът за разходооправданост. Този принцип означава, че всяка една такса трябва да съответства на материално-техническите и административните разходи, извършени на съответната услуга. Това е буквално записаната формулировка в закона, затова използвам нея. Това означава, че например за издаването на един документ т. нар. административна дейност, която е специален раздел в общинската наредба, таксата, която гражданинът трябва да плати, трябва да съответства на това, което е вложено като материали за съответната услуга. Което при един такъв документ е стотинки. Ние получаваме един лист, примерно за удостоверение за наследници. На него има написано нещо и за него е изразходвано определено количество мастило. При всички случаи таксата от гледна точка на тези съображения няма как да бъде четири лева, а трябва да е стотинки. Например таксата, която касае голяма част от бизнеса – издаването на строителни разрешения. Това са няколко страници и за такса трябва да са определящи цената на хартията и на мастилото. Масовата практика е таксата да се формира левове на квадратни метри разгъната застроена площ. Считам, че това е абсолютно незаконно и на практика се явява допълнителен имуществен данък, и то за имущество, което е в процес на изграждане. Аналогичен е случаят с такса смет, която във Велико Търново е формирана върху данъчната оценка. Тя не е съобразена с размера на материално-техническите и административни разходи, които специално за такса смет – и това изрично е записано в закона – трябва да съответстват на количеството на съответните отпадъци. Вместо това такса смет е на базата на данъчната оценка или пък на базата на отчетната или пазарната стойност на имотите при фирмите. Значи, първо, е незаконно да има различни такси за граждани и фирми и второ, те са в зависимост от цената, която просто няма никаква връзка с количеството битови отпадъци. Явява се един незаконен, наказателен, скрит имуществен данък. Той е прикрит под наименованието „такса”.

– Завеждате дело срещу незаконните такси във Велико Търново. В случай че съдът признае тази незаконност, какво следва?

– Гражданите имат право на компенсирание на това, което е взето повече от законно допустимия размер на съответната такса. Това би било следствие на: първо –

окончателното отстояване незаконността на акта, с който са определени таксите, и второ – принципът на съответните текстове на закона за отговорността на държавата и общините за вреди, които според нас дават такава възможност, било по пътя на индивидуалните иски за засегнатите граждани, било и по пътя на тази сравнително нова възможност в нашето право – колективния иск.

– **Какъв ще е положителният ефект за всички нас, ако съдът каже, че таксите са незаконни?**

– **Съответният общински съвет и администрацията да не могат да повтарят незаконните практики. Ако не се направи веднага нова наредба, има риск хората за известно време да не плащат местни такси.**

– **Кой носи отговорност за всички това?**

– Актът, с който са определени таксите, е местният представителен орган – Общинският съвет. Негово е задължението по закон. Той е авторът на наредбата във Велико Търново, а и навсякъде в страната. **Отговорността е на Общинския съвет и е в негова власт е да бъде променена тази наредба и таксите да бъдат формирани по един законосъобразен начин.** Затова и общинският съветник ще е ответник по жалбата, която ние ще заведем.

– **А ролята на кмета каква е?**

– Кметът е изпълнителен орган на Общинския съвет...

– **Но той може да върне едно такова решение?**

– Има, разбира се, възможности за контрол, макар и относителен, върху актовете на кмета и Общинския съвет. Категорично обаче отговорността в този случай е на местния парламент.

– **В тази посока какви са препоръките Ви към бъдещите кметове?** Вероятно повечето български общини, в това число и в нашата област, ще имат нови управници...

– Разбира се. **Избирането на кмета като основна фигура в местната власт е изключително важно.** Позицията, разбирането, принципите, на които ще се основава бъдещото управление на един кмет, са изключително важни и имат огромно значение за работата на Общинския съвет. Така че **едно динамично равновесие между изпълнителна и представителна власт на местно ниво** смятам, че е разковничето за едно успешно управление.

Елена ЧАМУРКОВА